

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 108/21
Люксембург, 22 юни 2021 г.

Решение по съединени дела C-682/18 Youtube и C-683/18
Cyando

При сегашното състояние на правото на Съюза самите оператори на интернет платформи по принцип не извършват публично разгласяване на защитено с авторско право съдържание, което техните потребители качват незаконно в интернет

Тези оператори обаче извършват такова разгласяване в нарушение на авторското право, ако извън рамките на самото предоставяне на платформите на разположение, допринасят за предоставянето на публичен достъп до посоченото съдържание

В спора по първото дело (C-682/18) Frank Peterson, музикален продуцент, предявява пред германските съдилища иск срещу YouTube и законния му представител Google, тъй като през 2008 г. на платформата YouTube в интернет са качени множество звукозаписи, върху които той твърди, че притежава различни права. Качването в интернет е извършено от потребители на посочената платформа без неговото разрешение. Става въпрос за заглавия от албума „A Winter Symphony“ на артистката изпълнителка Sarah Brightman, както и лични звукозаписи, направени по време на концертите в рамките на нейното турне „Symphony Tour“.

В спора по второто дело (C-683/18) издателството Elsevier предявява пред германските съдилища иск срещу Cyando, тъй като през 2013 г. на платформата му за съхраняване и споделяне на файлове Uploaded в интернет са качени различни произведения, върху които Elsevier притежава изключителни права. Качването в интернет е извършено от потребители на посочената платформа без неговото разрешение. Става въпрос за произведенията „Gray’s Anatomy for Students“, „Atlas of Human Anatomy“ и „Campbell-Walsh Urology“, които са могли да бъдат разглеждани в Uploaded посредством съвкупностите от хипервръзки rehabgate.com, avaxhome.ws и bookarchive.ws.

Сезираният по двата спора Bundesgerichtshof (Федерален върховен съд, Германия) отправя до Съда множество преюдициални въпроси с цел последният да уточни по-специално отговорността на операторите на интернет платформи, в случай че защитени с авторско право произведения са незаконно качени в интернет на тези платформи от техните потребители.

Съдът разглежда тази отговорност въз основа на приложимата към момента на настъпване на фактите правна уредба, която произтича от Директива 2001/29 за авторското право¹, Директива 2000/31 за електронната търговия² и Директива 2004/48 относно упражняването на права върху интелектуалната собственост³. Поставените преюдициални въпроси не се

¹ Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 167, 2001 г., стр. 10; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 230).

² Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 година за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар (Директива за електронната търговия) (ОВ L 178, 2000 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 29, стр. 257).

³ Директива 2004/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно упражняването на права върху интелектуалната собственост (ОВ L 157, 2004 г., стр. 45; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 2, стр. 56).

отнасят до уредбата, която е влязла в сила след настъпването на фактите и която е въведена с Директива 2019/790 относно авторското право и сродните му права в цифровия единен пазар⁴.

В своето решение, постановено от голям състав, Съдът по-специално приема, че при сегашното състояние на правото на Съюза самите оператори на интернет платформи не извършват публично разгласяване на защитено с авторско право съдържание, което техните потребители качват незаконно в интернет, освен ако извън рамките на самото предоставяне на платформите на разположение, тези оператори допринасят за предоставянето на публичен достъп до посоченото съдържание в нарушение на авторското право. Освен това Съдът постановява, че тези оператори могат да се ползват от освобождаването от отговорност по смисъла на Директива 2000/31, при условие че нямат активна роля, позволяваща им да се запознаят или да контролират каченото на платформата им съдържание.

Съображения на Съда

На първо място, Съдът разглежда въпроса дали при условията като разглежданите в настоящите дела самият оператор на платформа за споделяне на видеоклипове или на платформа за съхраняване и споделяне на файлове, на която потребителите могат незаконно да предоставят на публично разположение защитено съдържание, извършва „публично разгласяване“ на това съдържание по смисъла на Директива 2001/29⁵. Съдът най-напред припомня целите и определението на понятието „публично разгласяване“, както и допълнителните критерии, които следва да се вземат в предвид в рамките на индивидуалната преценка, която е необходимо да се извърши във връзка с това понятие.

Така, сред посочените критерии Съдът подчертава ключовата роля на оператора на платформата и умишления характер на неговата намеса. Всъщност той извършва „акт на разгласяване“, когато, като съзнава напълно последиците от своето поведение, се намесва, за да предостави на клиентите си достъп до произведение, което е обект на закрила, и по-специално когато без неговата намеса тези клиенти по принцип не биха могли да се ползват от разпространеното произведение.

В този контекст Съдът постановява, че операторът на платформа за споделяне на видеоклипове или на платформа за съхраняване и споделяне на файлове, на която потребителите могат незаконно да предоставят на публично разположение защитено съдържание, не извършва „публично разгласяване“ на това съдържание по смисъла на Директива 2001/29, освен ако извън рамките на самото предоставяне на платформата на разположение, той допринася за предоставянето на публичен достъп до посоченото съдържание в нарушение на авторското право.

Такъв е по-специално случаят, когато този оператор е имал конкретни сведения, че на неговата платформа незаконно се предоставя на разположение защитено съдържание и не отстрани или блокира незабавно достъпа до него, или когато този оператор, макар да знае или да е трябвало да знае, че по принцип чрез неговата платформа незаконно се предоставя на публично разположение защитено съдържание от нейните потребители, не предприема подходящи технически мерки, които могат да се очакват от полагащ обичайно

⁴ Директива (ЕС) 2019/790 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година относно авторското право и сродните му права в цифровия единен пазар и за изменение на директиви 96/9/ЕО и 2001/29/ЕО (ОВ L 130, 2019 г., стр. 92). Тази директива въвежда за операторите на интернет платформи нов режим на специална отговорност за произведенията, които са незаконно качени в интернет от потребителите на тези платформи. Посочената директива, която държавите членки трябва да транспонират в националното си право до 7 юни 2021 г., задължава тези оператори по-конкретно да получат разрешение от притежателите на правата, например като сключат лицензионно споразумение за произведенията, качени в интернет от потребителите на тяхната платформа.

⁵ Член 3, параграф 1 от Директива 2001/29. Съгласно тази разпоредба държавите членки предоставят на авторите изключително право да разрешават или забраняват публичното разгласяване на техни произведения по жичен или безжичен път, включително предоставяне на публично разположение на техни произведения по такъв начин, че всеки може да има достъп до тях от място и във време, самостоятелно избрани от него.

дължимата грижа оператор в неговото положение, за да се противопостави надеждно и ефикасно на нарушенията на авторското право върху тази платформа, или още когато този оператор участва в подбора на защитено съдържание, което незаконно се разгласява публично, предоставя на платформата си средства, специално предназначени за незаконното споделяне на такова съдържание, или съзнателно насърчава споделянето, за което може да свидетелства обстоятелството, че посоченият оператор е възприел икономически модел, поощряващ потребителите на платформата му незаконно да разгласяват публично защитено съдържание в нея.

На второ място, Съдът разглежда въпроса дали оператор на интернет платформа може да се ползва от предвиденото в Директива 2000/31 за електронната търговия⁶ освобождаване от отговорност във връзка със защитеното съдържание, което потребителите незаконно разгласяват публично чрез неговата платформа. В този контекст Съдът разглежда дали ролята, изпълнявана от този оператор, е неутрална, тоест дали неговото поведение е чисто техническо, автоматично и пасивно, което означава, че той няма познания или контрол върху съхраняваното от него съдържание, или напротив, посоченият оператор има активна роля, позволяваща му да се запознае или да контролира това съдържание. В това отношение Съдът постановява, че посоченият оператор може да се ползва от освобождаването от отговорност, при условие че няма активна роля, позволяваща му да се запознае или да контролира каченото на платформата му съдържание. В това отношение Съдът уточнява, че за да се изключи възможността такъв оператор да се ползва от предвиденото в посочената директива освобождаване от отговорност, той трябва да има сведения за конкретните незаконни действия на своите потребители във връзка с каченото на платформата му защитено съдържание.

На трето място, Съдът уточнява условията, при които съгласно Директива 2001/29⁷ в полза на притежателите на права може да се постановяват съдебни разпореждания срещу операторите на интернет платформи. Така той постановява, че посочената директива трябва да се тълкува в смисъл, че допуска по силата на националното право в полза на притежателя на авторско или на сродно право да може да се постанови съдебна забрана срещу оператора, чиято услуга е била използвана от трето лице за нарушаване на правото му, без този оператор да е имал сведения за това по смисъла на Директива 2000/31⁸, само ако преди започването на съдебното производство операторът е бил предварително уведомен за нарушението и не е предприел незабавни действия, за да отстрани въпросното съдържание или да блокира достъпа до него и за да гарантира, че тези нарушения няма да се повторят.

При прилагането на това условие националните юрисдикции следва обаче да се уверят, че то не води до забавяне на действителното преустановяване на нарушението по такъв начин, че на притежателя на правата се причиняват несъразмерни вреди.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда.

⁶ Член 14, параграф 1 от Директива 2000/31. Съгласно тази разпоредба държавите членки гарантират, че в случай на предоставяне на услуга на информационното общество, която се състои в съхраняване на информация, предоставяна от получателя на услугата, доставчикът на услуги не носи отговорност за информацията, съхранена по молба на получателя на услугата, при условие че доставчикът на услуги няма сведения за незаконна дейност или информация, а във връзка с искове за обезщетение за вреди, не е запознат с факти или обстоятелства, от които да е видна незаконната дейност или информация, или при получаването на такива сведения или запознаването с такива факти доставчикът действа експедитивно за отстраняването или блокирането на достъпа до информацията.

⁷ Член 8, параграф 3 от Директива 2001/29. Съгласно тази разпоредба държавите членки гарантират притежателите на права да могат да поискат налагането на съдебна забрана срещу посредници, чиито услуги се използват от трети лица за нарушаване на авторското право или на сродно на него право.

⁸ Член 14, параграф 1, буква а) от Директива 2000/31.

Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106